

ELŐSZÓ

A 19. századi Spanyolország történelmét meghatározó és a spanyol belpolitika színterén egészen a mai napig jelen levő karlista mozgalom eredetéről, főszereplőiről és történetéről magyar olvasó mindezidáig csak kevés magyar nyelvű tanulmányból tájékozódhatott¹, spanyol nyelvű szakirodalma azonban – értelemszerűen – annál gazdagabb.

Tanulmányunkban – amely elsősorban a II. és a III. karlista háború idején született dokumentumokat mutat be – kísérletet teszünk arra, hogy a saját fordításban közölt korabeli források tükrében, az egyes dokumentumokhoz rövid magyarázatot fűzve, a magyar olvasó is képet kaphasson e mozgalom dinasztikus összefüggéseiről, amely a két, egymással szemben álló tábor európai nagyhatalmi támogatóinak köszönhetően hamarosan messze túlmutatott egy ország belügyén: egész Európa politikai viszonyrendszerét befolyásolta azáltal, hogy a feltörekvő liberalizmust szembeállította az hagyománytisztelő, vallási alapokon nyugvó konzervatív ideológiával.

A fordításban közölt dokumentumokra a madridi *Biblioteca Nacional*ban tett kutatóútjaim során áttekintett szakirodalomban leltem, s bizonyos konkrét háttérinformációk tekintetében nagy segítségemre volt Araceli Herrero, a madridi francia nagykövetség sajtó- és kommunikációs osztályának munkatársa.

¹ Magyarul dr. Anderle Ádám, dr. Semsey Viktória és dr. Harsányi Iván tanulmányai tájékoztatnak e problémáról.